

SITUACE ZE ŽIVOTA

Mnoho lidí se domnívá, že je duchovní život v rozporu s běžným aktivním životem. Opakovaně se vám snažím vysvětlit, že je to chybný názor. Nejde o žádný rozpor; ve skutečnosti je tomu právě naopak. Člověk, který se ve svém životě řídí duchovními principy, bývá zodpovědnější a pracuje efektivněji než většina ostatních lidí. Lidé, kteří utíkají od svých povinností ve světě, nemohou být duchovní.

Ke světu lze přistupovat dvěma zcela odlišnými způsoby. V sebestředném přístupu ke světu považujeme všechny ostatní za prostředky pro své cíle. Od svých nejbližších, například partnerů, rodičů či sourozenců, vyžadujeme, aby nám pomáhali. Očekáváme, že je tu celý svět jen pro nás – stát, vláda, přátelé... Existuje ale ještě jiný přístup k životu: „Jsem připravený komukoli posloužit. Je to moje povinnost být druhým k dispozici. Má to samozřejmě své meze, ale pokud je to možné, snažím se být ve všech situacích prospěšný druhým lidem. Pokud na to mám kapacitu, podle své finanční situace, v rámci svých znalostí a jiných možností, chci být druhým nápomocný.“

Na duchovní cestě, kterou následujeme, je stejný význam připisován meditaci, duchovním přednáškám i úklidu toalet a praní prádla. Například pokud budete mít zácpu, meditace se nebude dařit. Nejdůležitější je hledání rovnováhy ve všech oblastech života.

V lidském životě nelze ničeho dosáhnout bez námahy. Usilování je důležitou součástí každého vývojového posunu. Nemyslete si, že muset čelit nesnázím je něco špatného. Bez toho byste se nemohli vyvíjet. Stejný princip můžeme pozorovat všude v přírodě. Každá rostlina musí o svůj život tvrdě bojovat. Než se ze semene dostane do stadia, kdy rodí plody, dá jí to obrovskou práci. Už klíčení semena ohrožuje hmyz a další nepříznivé okolnosti. Jak rostlina roste, je to neustálý zápas s větrem, zimou, horkem, suchem... Největšími velikány byli lidé, kteří museli něčemu čelit. Můžete si projít historii kterékoli země. Proto si nestěžujte na své těžkosti, myslete na Boha a konejte své povinnosti.

Podstatné změny ve vás začnou nastávat teprve tehdy, když všechno to, co jste v duchovní oblasti slyšeli a naučili se, začnete opravdu vnášet do svého každodenního života.

Nezabývejte se příliš denním sněním a zbytečným plánováním. To není správné. Buďte plně tady a teď. Bůh existuje v přítomnosti.

Duchovní hledající by měl ke vztahům přistupovat jinak než ostatní. Člověk, který se rozhodl, že bude usilovat o duchovní seberealizaci a spojení s Bohem, přijímá všechny vztahy, které mu přirozeně přišly do cesty. Vztahy si nevybíráme. Není v našich rukách, jakým rodičům se narodíme, jaké máme přátele a do koho se v mládí zamilujeme. Každý rodič například touží po ideálním dítěti podle svých představ. Nic takového se ale nestane. Narodí se vám syn či dcera, zlobí a celá rodina je vzhůru nohama. Hledající na duchovní cestě ale ke všem vztahům přistupuje jinak než ostatní lidé, kteří se nerozhodli přijímat všechno, co jim Bůh dává. Dítě, s nímž si nevíte rady, vám Bůh seslal, aby vás pročistil. Tato zkouška vám může pomoci rozvinout více tolerance.

Berte to jako laskavost, že vám vaše dítě nebo jakákoli jiná osoba obrací život naruby. Díky nim vyplavou na povrch nečistoty skryté ve vrstvách vašeho jemnomotného těla (podvědomí). Jen tak mohou být pročištěny. Lidé způsobující problémy jsou pro hledajícího božími posly.

Prostřednictvím lásky se odehrávají ty nejpodstatnější věci. Dávat svému dítěti lásku přináší mnoho zkoušek. Dítě neposlouchá a ve vás rychle narůstá podrážděnost. Opakujete mu, aby přestalo křičet, ale ono křičí ještě víc. To je situace, v níž se pokuste být trpěliví a tolerantní.

Budete-li dobrým otcem nebo matkou, rozvine se ve vás mnoho ctností. Například trpělivost, která je ve výchově dětí zapotřebí. S dětmi to není vždy jednoduché. Dále je třeba tolerance a obětování se dětem s postojem: „Dám více dítěti než sobě.“

Cítíte se šťastní, když vás váš přítel oceňuje. Může se ale také stát, že o vás před někým prohlásí, že jste hlupák. Pokud se vám v takové situaci podaří zůstat klidní, pak procházíte skutečným duchovním vývojem!

Před dosažením duchovní realizace v nás sice hněv jako reakce na nesprávné jednání druhých vyvstane, ale snažíme se to v sobě zvládnout a nereagovat ve zlobě. Nemusíme takového člověka zrovna milovat, ale měli bychom se ovládat a nenadávat mu. Někdy může situace vyžadovat přísné jednání, ale tvrdost by měla zůstat jen na povrchu. Může se například stát, že vás někde na ulici začnou obtěžovat nějakí neukáznění mladíci. Nebudete se na ně přece usmívat proto, že se v duchovní literatuře píše o významu dobrého srdce. Budete jednat navenek rázně, ale uvnitř s pochopením pro jejich nezralost.

Musíme se snažit kontrolovat reakce, které v nás v důsledku chování druhých vyvstávají. Sebeovládání má vysokou hodnotu. Mohlo by například zabránit rozpadům mnoha rodin. Pokud bychom například statisticky zkoumali příčiny rozvodovosti, zjistili bychom, že šlo většinou o maličkosti.

Když se dostanete do styku s lidmi, kteří se vám zdají nezdvořilí či hrubí, nikdy nezačněte být také takoví. Je to vaše zkouška. Přestože oni se nechovají slušně, vy zůstaňte klidní a zdvořilí. O to by se měl snažit každý hledající.

Hledající se rozhodl pro duchovní cestu a dělá správnou věc. Pokud se příbuzní staví proti tomu, hledající má příležitost rozvinout toleranci a trpělivost. Měl by jemně a mírně vysvětlit, že zvažil, co je pro něho správné, a poprosit své blízké, aby mu nebránili. Díky tomu se prohloubí vaše trpělivost.

Většinu času žijeme doma a v místě, kde pracujeme, ať už je to v jakékoli oblasti. Skutečná duchovnost není jen někdy, ale vždy a všude, na všech životních cestách. Zkuškou vaší duchovnosti jsou i vaše vztahy s manželkou, manželem či partnerem. Nastávají rozepře a v tom právě spočívá vaše duchovní zkouška. Buďte klidní, pokud to zvládnete. Pokuste se usmát, pokud vás někdo nazve hloupou krávou. To je duchovnost. Usmívejte se, když vám někdo řekne, že jste k ničemu.

Někdo vás nazve hlupákem a vy se rozčílíte. Večer vás zase někdo ocení a vy jste tím potěšeni. To ale znamená, že jste zcela vydáni napospas názorům druhých. Jste otroky mínění druhých. Jste šťastní nebo sklíčený podle toho, co říkají druzí. Jste nástrojem v jejich rukou. Mohou vás udělat šťastnými či nešťastnými. Měli byste být nezávislí.

Když dokážete během svých aktivit ve světě reagovat na události ve svém okolí bez napětí a hněvu, budete v praktickém životě úspěšnější a klidnější. Nikdo nemůže přerušit dění kolem sebe nebo ovládat jednání druhých lidí. Můžeme ale ovládat své vnitřní reakce. Můžeme se ukáznit tak, abychom nereagovali, nebo pokud reagujeme, aby bylo naše jednání oproštěné od prvku násilí.

Začněte, prosím, přijetím pravdy, že příčinou vašich problémů není nikdo jiný než vy sami. Nehleďte klid a útěchu v partnerovi. Každý, kdo na někom závisí, je jako otrok. A otroci nejsou nikdy šťastní. Jakmile spoléháte na druhé, nejste svobodní. Musíte získat úplnou nezávislost a svobodu.

Je určitě bolestné ztratit otce. V životě k podobným okolnostem často dochází. Ať už je však situace jakákoli, netrapte se. Věčný Otec je tu stále, aby všem pomáhal. On je tím skutečným Otcem. Věřte Jemu.

Osud vás neustále staví do nějakých situací a na vás je, abyste se v nich zaměřili na své povinnosti. Nemůžete si zvolit, do jakých situací se dostanete, ale důležité je, abyste se za všech okolností ptali, co je vaše povinnost. Například se může stát, že přijdete o práci. To ale neznamená, že jste zůstali bez povinností. Nemáte sice povinnosti v kanceláři, ale je třeba se starat o dům, o své tělo, vyprat si, setkat se s přáteli, jíst správným způsobem... Vaší povinností je také například dobře hospodařit se zbylými penězi. Za všech okolností vám zůstává nějaká povinnost.

Nemoci existují na třech rovinách: na tělesné, mentální a duchovní. Cílem lidského života by mělo být fyzické a mentální zdraví a následně s jejich využitím dosáhnout zdraví duchovního.

Když jsme nemocní, myslíme na Boha, zaměřujeme se více dovnitř a ptáme se po svých chybách. Snažíme se zjistit, v čem jsme udělali chybu, protože nikdo nechce být nemocný. V takových chvílích se mysl obrací k sebeanalýze. Svatí nás proto nabádají, abychom si toto mentální nastavení uchovali i v časech plného zdraví. Když se člověk cítí zdravý, mysl se bohužel upíná k různému plánování. Když je lidem dobře, většinou se zabývají úvahami o cestování po světě a jiných příjemných zážitcích. V mysli se honí myšlenky, jak si více vydělat, jak si získat dobré jméno, do které restaurace se v neděli vypravit nebo jaké dávají nové filmy.

Nemocemi se čistí vaše předchozí hříchy. V posteli máte také více času rozjímat o Bohu. Nemoci a utrpení nejsou nic příjemného a nemyslím, že bychom je měli záměrně vyhledávat. Nikdo však nemůže zabránit tomu, aby do jeho života trápení nevstupovalo. Rád bych, abyste měli na paměti, že když se do problémů dostanete, je to příležitost pro duchovní vývoj. Léčíte-li se na lůžku, co jiného vám zbývá, než si opakovat Óm?

Nestahujte se ze světa, nevzdávejte se své profese a práce. Zůstaňte tam, kde jste. Důležité je učinit vnitřní změnu a podívat se na svůj život i vydělávání peněz zcela jiným způsobem. Potom se všechna práce a činnosti ve světě naplní duchovností. Boha najdete s větší pravděpodobností při práci ve své kanceláři, v továrně nebo na poli než v nějakém, od světa odtrženém, kostele či mešitě.

Pracujte na čemkoli, co k vám na cestě přijde. Jde o změnu postoje, a ne o změnu zaměstnání. Měli bychom být aktivní, pracovat, a přesto zůstat uvnitř klidní. V tom spočívá skutečná prověrka duchovního života.

Je důležité, zda věci děláme s očekáváním výsledků nebo se zaměřením na cíl. Nezabývat se tím, jak naše snahy dopadnou, neznamená nemít žádný cíl a plán. Je velmi důležité tomuto podstatnému rozdílu porozumět. Nemůžeme pracovat bez toho, aniž bychom si vytýčili nějaké cíle. Správný postoj je: „Mám jasnou představu, kam chci směřovat, ale nestarám se o to, jak to dopadne.“ Svámí Ramsukhdasdži často říkával: „Buďte pečliví, když práci děláte, a bezstarostní, když jde o výsledky vašeho díla.“ Tato zásada platí pro jakoukoli oblast života. Změníte-li svůj vnitřní postoj, vše se bude odehrávat jinak.

Je velký rozdíl mezi starostmi o výsledky a cílevědomou prací. Naučte se tyto dvě věci v životě rozlišovat. Netrápím se, co bude zítra, ale vykonám všechny přípravy. Když se chci druhý den někam dostat, musím si koupit lístky nebo zkontrolovat, jestli mám v autě dost benzínu. Tento jemný rozdíl v postoji se týká všech oblastí našeho života. Čím více fantazírujeme o tom, jak věci dopadnou, o to méně můžeme vnímat přítomnost. Ještě lepším příkladem jsou zkoušky ve škole. Zbytečně plýtváte energií, pokud si při učení představujete, jak bude báječné, až budete mít zkoušky hotovy. Učte se, místo abyste mysleli na to, jak zkoušku v budoucnu zvládnete. Všechno denní snění vás odvádí od přítomného okamžiku.

Pokud za mnou někdo přijde, aby si postěžoval, že nemá práci, zeptám se ho:

„A máte v těchto dnech co jíst?“

„No, to mám.“

„Tak to vám plně stačí. Pro duchovní seberealizaci nepotřebujete nic jiného než tělo a to už máte. Jinak se vše odehrává, jak má.“

„Jak si ale vydělám na obživu v budoucnosti, když neseženu žádné peníze?“

„Počkejte si, až ta situace nastane.“ Věřte Bohu a zabývejte se tím, co vám přináší přítomnost. Zaměřte se na své aktuální povinnosti.

Jakmile někdo vědomě vykročí na cestu proměny svého bytí, začnou mu přicházet do cesty právě takové okolnosti, které jdou proti jeho slabým stránkám. Každý člověk se určitým způsobem vyvíjí, ale já mluvím o lidech, kteří se dobrovolně rozhodli pro práci na sobě. Například hledající s tendencí k hněvivým reakcím se bude dostávat právě do těch situací, které mu hněv vyvolávají. Přátelé budou navštěvovat častěji právě takového člověka, který je rád sám a má tendenci hledat mír a harmonii v ničem nenarušeném klidu svého pokoje. Lidé ho budou rádi navštěvovat, přestože on je za své přátele nepovažuje.

Na světě nenajdete člověka, kterému by se nikdy nic nepříznivého nepříhodilo. Důležitá je vaše reakce na tyto situace, vaše odpověď na ně. Někdo například udělá něco, co vám nesedí. Zpočátku vás to podráždí. Pokud se začnete i chovat podrážděně, ještě víc se zaplétáte do problému. Ukládáte tím do sebe další vtisky podráždění a hněvu.

Musíme se naučit rozlišovat mezi potřebami a touhami. Problémem jsou touhy, a ne potřeby. Naše potřeby uspokojuje veliký Bůh, věčná Pravda. Podstata problému spočívá v tom, že zatímco touhy nikdy nekončí, potřeb máte jen určité množství. Potřebujete něco k jídlu a nějaké oblečení podle toho, jaké je zrovna roční období. Jenže vy si řeknete: „Nejde o to se jenom najíst, mám chuť na nějakou delikatesu. Musí to být jen z tamté restaurace, kde tak dobře vaří.“ „S těmito šaty přece nemohu jít na svatbu. Potkám tam spoustu přátel, a proto musím mít něco nového.“ Tohle všechno jsou touhy. „Jak dlouho mám ještě jezdit deset let starým autem? I soused už si koupil nové auto, a přitom je k ničemu v porovnání se mnou. Když on, tak já tím spíš.“

Pomocí rozlišovací schopnosti musíte přijít na to, co je potřeba z vaší osobnosti odstranit, a pak to udělat. Zjistíte třeba, že jste příliš zaměřeni na oblečení: „Mým problémem je hezké oblečení. Neustále mám kolem oblečení nějaké fantazie. Moje skříň je přeplněná oblečením a ani ho všechno nestíhám nosit. Jakmile však na ulici uvidím na někom nové šaty, ihned mě napadne, že bych si také mohla podobné pořídit. Přestože už několikery šaty mám.“ Je potřeba zbavit se postupně všech svých neprospěšných návyků.

Nezabývejte se sny. Jsou to jen sny a i to, co vidíme, když máme oči otevřené, je jen sen. Proč se tedy zabývat sny za zavřenýma očima? Jak říkají svatí, dokud se vám neotevřou oči, žijete ve snu.

Některé lidi ruší i štěkot psů. Rozrušuje je pomyšlení, že v sousedství mají tři sousedí psa, a tudíž se „tu vůbec nedá bydlet“. Některé přecitlivělé lidi to dokonce dožene k přestěhování se. Nakonec zjistí, že mají v novém domě v sousedství psy čtyři. Mohli by měnit domy až do konce svého života. Nepomůže jim změna místa, ale postoj: „Ať si psi štěkají, jsou to přece psi. Já se zabývám svou prací.“ Řešením je povznést se nad psi štěkání, a ne stěhovat se z místa na místo.

Máte-li důvod si stěžovat, například na leteckou společnost, rozhodně byste si stěžovat měli. Pokud je stížnost oprávněná, měla by být provedena. Možná vám společnost poskytne nějakou formou náhradu nebo vám odmítne vyjít vstříc – obě možnosti jsou součástí života. Vnímáme-li něco jako svoji povinnost, měli bychom dělat vše, co můžeme, bez ohledu na výsledek. Měli bychom vyvinout maximální úsilí, protože jsme součástí společnosti. Společnost je založena na respektování určitých pravidel, která zaručují bezkonfliktní průběh pro všechny. Pokud se někdo těmto pravidlům nepodřídí, narušuje fungování společnosti. Máte-li čas a jste-li schopni podat stížnost, měli byste to udělat.

Jenom díky zvládnutí náročných situací se rozvíjejí naše síly. Mějte na paměti, že větší nebezpečí číhá spíše v dobách, kdy se nám daří, než když strádáme. Zbohatnout je daleko zrádnější než přijít o majetek. Většinu lidí přivedou nabyté peníze ke scesti. Lidé v blahobytu nemusejí ničemu čelit a zapomínají na smysl života. Naopak ve finanční nouzi nemáte prostředky na špatnosti. Zvažujete každý dolar a ani vás nenapadne myslet například na výlet do nočního Frankfurtu.

Obecně platí, že ať už děláme cokoli, je lepší se tomu věnovat plně a co nejméně svoji pozornost rozdělovat.

Naplněn vnitřním mírem může být jen ten, kdo nenechá své smysly odbíhat k podnětům kolem sebe. Neznamená to ale, že přestanete jíst a neotevřete vůbec oči. Musíte se přece dívat, abyste mohli přejít ulici. Bez jídla byste také nepřežili. Pán má na mysli vnitřní odpoutanost od podnětů světa kolem nás. Vezměme si jako příklad jídlo. Jíst můžete se dvěma zcela různými motivacemi. Například: „To jídlo je tak dobré, že si ještě přidám.“ Druhý postoj je: „Sním to, protože se potřebuji najíst a zachovat si dobré zdraví.“ Ve druhém případě následujete cestu jógy.

Je velmi prospěšné být vegetariány, protože jídlo je přímo provázáno s naším myšlením. Moderní věda na celém světě prokazuje, že maso není potravou určenou pro lidské bytosti, a proto bychom se mu měli vyhýbat. Totéž platí i pro vejce. Maso ani vejce nepatří do lidského jídelníčku a zvláště ne pro ty, kteří se chtějí duchovně vyvíjet. Potraviny, stejně jako všechno ostatní, lze rozdělit do tří kategorií: tamas, radžas a sattva. Měli bychom jíst sattvickou stravu. Maso ani vejce nejsou svou povahou sattvické.

Je to velká nevědomost hledat štěstí a klid v sebezapomnění. Skutečné štěstí přichází naopak cestou probuzení vědomí. Uvědomíte si své vlastní Já a získáte tak natrvalo štěstí. Probuzení vědomí je zcela opačný proces, než je opíjení se. Alkohol zastírá rozlišovací schopnost, zatímco probouzení vědomí rozšiřuje kapacitu našeho rozlišování. Konzumace alkoholu zásadně narušuje duchovní směřování k osvícení. Trvá potom dlouho, než se nervové buňky zotaví a myšlenkový proces se dá zase do pořádku.

Události jsou dvojího druhu - buď se nám líbí nebo nelíbí. Některé události považujeme za příznivé a jiné se nám zdají nepříjemné. Oba typy situací mají na cestě svůj význam.

Jen velmi málo lidí se učí ze životních situací dobrovolně, vědomě a s radostí. Potom to tedy Bůh zařídí tak, že se člověk učit musí. Šťastní jsou ti, kteří se v obdobích přízně dokáží kontrolovat.

K chybám a nezdarům často dochází, ale jen ti mohou bitvu vyhrát, kdo se nevzdávají svého rozhodnutí a znovu a znovu vstávají. „Chyba se stala, ale já jsem připravený se zase zvednout,“ říkají si. Tento postoj dává lidskému životu skutečnou hodnotu. Měli bychom si navzdory všem problémům pevně stát za svým: „Ať se stane cokoli, já duchovní cesty nenechám.“

